

Gld.sociaal

20

Nieuwsbrief voor de relaties van de provincie Gelderland

provincie
Gelderland

Schoolverlaters 2

Politici op stage 3

Sociale Atlas 4

Bibliotheek kan meer 5

Oogsttijd

In dit nummer van Gld.sociaal maken we een inventarisatie van behaalde resultaten. Er is de afgelopen jaren in Gelderland door veel partijen hard gewerkt en veel tot stand gebracht. De ingebruikname van de Verwijsindex en in convenanten vastgelegde afspraken over hulp aan jeugdigen. Een geslaagd schoolverlaters-offensief. Palliatieve voorzieningen in bijna heel Gelderland. De implementatie van de Wmo-taken bij gemeenten. Het B-fit-project waarmee kinderen weer meer gaan bewegen. Er is de komende jaren ongetwijfeld nog genoeg te doen in Gelderland. De opbouw van de Centra voor Jeugd en Gezin bijvoorbeeld. Maar in dit nummer is de oogst alvast goed.

Hans Esmeijer blikt terug en vooruit

Meer, beter en sneller hulp bieden

De Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) voor laagdrempelige hulp bij opvoeden en opgroeien moeten in 2011 overal in Nederland in bedrijf zijn.. In Gelderland zijn inmiddels de eerste geopend. Veel gemeenten werken nog hard aan de organisatie. De provincie bood gemeenten en regio's daarbij in 2009 op belangrijke onderdelen de helpende hand, leert een terugblik met gedeputeerde Hans Esmeijer.

'De Verwijsindex, waarmee partijen in het CJG problemen eerder signaleren en hulp afstemmen, is de ruggengraat voor dat CJG', vindt Hans Esmeijer. 'De provincie zorgde dat 55 gemeenten één meldsysteem kozen. Dat is het afgelopen jaar geïmplementeerd. De technische hobbel is genomen. Nu is het de kunst voor gemeenten en betrokken instellingen om in 2010 goede afspraken vast te leggen over het leveren en afnemen van informatie.'

Aansluiting

In 2009 maakte Gelderland met alle gemeenten afspraken over de aansluiting tussen de hulp van gemeenten en instellingen aan jongeren, en de provinciaal gefinancierde jeugdzorg. Want tijdige hulp bij lichtere problemen kan zwaardere problemen voorkomen. 'Per regio tekenden alle gemeenten een samenwerkingsovereenkomst. Ik ben heel blij dat dit gelukt is,' stelt Esmeijer. 'Bestuurders mogen elkaar afrekenen op de daarin gemaakte afspraken. Ook hulpverleners uit de praktijk mogen bestuurders erop afrekenen.' Sommige afspraken betreffen heel Gelderland. Bijvoorbeeld over de aanpak van kindermishandeling en de afstemming tussen CJG en Bureau Jeugdzorg. Daarnaast is regionaal maatwerk afgesproken, zoals voor alcoholpreventie in de Achterhoek.

Hans Esmeijer: 'Ik hoop dat in 2010 de groeiende vraag naar jeugdzorg afneemt.'

Afstemmingsvragen

Esmeijer ziet 2010 als hét jaar van de oprichting van de Centra voor Jeugd en Gezin. 'Dat is niet meteen de panacee voor alle kwalen in de zorg voor jongeren,' waarschuwt de gedeputeerde. 'Alle partners zijn van goede wil, maar ze moeten nog veel afstemmingsvragen beantwoorden.'

Sneller

De Bureaus Jeugdzorg zijn er nu een paar jaar, de Veiligheidshuizen zijn er dit jaar bijgekomen en volgend jaar heeft iedere gemeente een CJG. Esmeijer: 'Ik hoop dat in 2010 door die sterke preventie de groeiende vraag naar jeugdzorg afneemt, en de wachtlijsten verdwijnen.' Andere wensen betreffen uitbreiding van de residentiële zorg en de verkorting van de wachttijd van 9 naar 8 weken in 2010. Esmeijer: 'We willen meer kinderen beter helpen. Beter betekent ook sneller!'

Meer informatie

Sjoerd Veenstra T. (026) 359 92 54
s.veenstra@prv.gelderland.nl

Minder schoolverlaters dankzij offensief

Drie jaar Schoolverlaters Offensief Stedendriehoek (SOS) zit erop. Gelderland investeerde er 1,5 miljoen euro in. In die drie jaar daalde het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie uit het voortgezet onderwijs (vo) of middelbaar beroeps onderwijs (mbo) stapte, met 12,3 procent. Voor het vo daalde het aantal uitvallers zonder diploma zelfs 24 procent.

Scholen, gemeenten, jeugdzorginstellingen en bedrijfsleven vormen in SOS een vangnet voor uitvallende jongeren en voor werkende en werkloze jongeren zonder startkwalificatie. Ze zetten extra menskracht in, waaronder meer leerplichtambtenaren, om onnodig schooluitval te voorkomen. En ze maakten sluitende afspraken met elkaar, bijvoorbeeld over het melden en volgen van schoolverzuim of afwijkend gedrag.

Kiezen

‘Een mooi voorbeeld is hoe partners de overstap van vmbo naar mbo volgen’, vindt SOS-projectleider Mária van Oorschot. ‘In project De OverStap melden decanen vmbo-examenleerlingen in een registratiesysteem. Kiezen de leerlingen geen vervolopleiding, dan gaan leerplichtambtenaren er achteraan.’ Selma en Imran (beide 17 jaar) kwamen zo in beeld. Ze volgden op het ROC een beroepsoriëntatieprogramma en maakten hun keuze: administratief medewerker niveau 2. Om hun slimme zet voor anderen zichtbaar te maken, werden zij tijdens een actieweek met een limousine opgehaald.

De komende drie jaar gaan de gemeenten en hun partners door met het bestrijden van voortijdige schooluitval. Hoe het vangnet in elkaar zit en welke

Selma en Imran kiezen voor een mooie toekomst

loketten er bijvoorbeeld zijn voor specifiek advies aan ouders, professionals en jongeren, is uiteengezet op www.schoolverlaten.nl

Meer informatie

Mandy Arens, T (026) 359 93 34
m.aren@prv.gelderland.nl

Palliatieve voorziening dicht bij huis

Er is geen mantelzorger voorhanden, de emotionele belasting voor familie wordt te zwaar, of de doodzieke patiënt voelt zich tot last. Het zijn zomaar drie situaties waarin een goede palliatieve voorziening uitkomst kan bieden, voor patiënten die zullen sterven en voor hun naasten.

‘Zorgen voor mensen in hun laatste levensfase is heel wezenlijk werk’, vertelt Margriet de Koning. Zij is bestuurslid van het Hospice Wageningen, dat komend voorjaar open gaat, met financiële hulp van de provincie. Een groep vrijwilligers waaronder oud-huisartsen en ervaringsdeskundigen merkte de behoefte op. ‘Mensen in de genoemde situaties kunnen in een hospice toch de nabijheid en aandacht krijgen die zij in de laatste levensfase hard nodig hebben.’

Subsidie

Gelderland streeft in alle regio's naar zes beschikbare plaatsen in een palliatieve voorziening voor elke 100.000 inwoners. De provincie geeft daarvoor subsidies voor initiatieven in de regio's met een tekort aan voorzieningen, een

half miljoen euro tot 2011. Met die subsidies worden bijvoorbeeld hospices geopend, maar ook palliatieve afdelingen in bestaande zorgvoorzieningen. Zorginstelling Zinzia opende begin 2008 bijvoorbeeld zo'n afdeling in de Linge Hof in Bemmelen. Hoofd wonen & zorg Adri Bevaart: ‘Het is mooi dat we mensen uit de Overbetuwe deze zorg nu kunnen bieden: deskundige zorg in een huiselijke omgeving, dichtbij waar men heeft gewoond of is geboren.’

Deskundigheid

Naast voorzieningen subsidieert de provincie ook deskundigheidsbevordering voor de mensen die in deze voorzieningen werken. Margriet de Koning: ‘Trainingen in praktische zorg zijn belangrijk, maar ook in het communiceren over levensthema's en het bepalen van de juiste afstand tot de persoon op het juiste moment.’ Ook een congres in het provinciehuis op 10 december draagt bij aan de deskundigheidsbevordering en professionalisering.

Met recente subsidies voor initiatieven in Wageningen en Bemmelen is weer een stap gezet naar een dekking van heel

Zorgen voor mensen in hun laatste levensfase is heel wezenlijk werk

Gelderland. De provincie hoopt nog op uitbreiding van voorzieningen in de Achterhoek en De Liemers.

Meer informatie

Paul Peters, T (026) 359 86 36
s.peters@prv.gelderland.nl

'Werkwijze MEE voorbeeld jeugdhulpverlening'

MEE Oost Gelderland in Doetinchem biedt hulp en steun aan mensen met een beperking. Gelders gedeputeerde Hans Esmeijer en SP-kamerlid Marianne Langkamp liepen er stage tijdens de Week van de Jeugdzorg.

'Ze werken helemaal zonder wachtlijst. Knap,' vindt gedeputeerde Hans Esmeijer. 'En ze gaan er echt op af. Kinderen die elders stukliepen, vonden hier adequate hulp', leerde de bestuurder. 'Voor de Centra voor Jeugd en Gezin en voor de Bureaus Jeugdzorg kon de MEE-werkwijze wel eens een goed voorbeeld zijn.'

Helpen, niet verwijzen

Dat vindt ook SP-kamerlid Marianne Langkamp, die ontdekte dat 80 procent van 2000 geraadpleegde jeugdhulpverleners bureaucratie als grootste bedreiging van de jeugdzorg ziet. 'Bij MEE kan iedereen aankloppen. Ze verwijzen nooit meteen door, maar kijken waar ze zelf behulpzaam kunnen zijn. Zo'n werkwijze zou ik overal in de jeugdzorg wel willen zien.' 'De hulp van MEE is niet helemaal te vergelijken met geïndiceerde zorg', vindt Esmeijer, omdat hier geen indicatie vereist is. Langkamp vindt indicatiestelling als voorwaarde

Bij MEE kan iedereen aankloppen.

voor zorgfinanciering sowieso niet de goede manier om zorg te controleren: 'Geef in plaats van indicaties gewoon zorg, en vertrouw meer op de deskundigheid van de jeugdhulpverleners.'

Toekomst

De mensen van MEE uitten hun zorgen om toekomstplannen waarin de financiering vanuit de AWBZ via de WMO naar de afzonderlijke Gelderse gemeenten schuift. Esmeijer: 'Het gevaar daarvan is dat je een instelling met drie goed functionerende organisaties in Gelderland, in 56 mootjes hakt.' Ook Lang-

kamp snapt de zorgen. 'Ze hebben nu deskundigheid en aanbod opgebouwd die dan in gevaar komen.'

Marianne Langkamp gebruikt de ervaringen met MEE als de Tweede Kamer discussieert over de verdere toekomst van de jeugdzorg. Hans Esmeijer pleit voor wetgeving die logisch volgt op een bewezen praktijk. Hij gelooft meer in de wet van de geleidelijkheid en veel minder in ingrijpende structuurwijzigingen. Hij wijst erop dat Wet op de Jeugdzorg (2005) nog niet eens helemaal is ingevoerd en de WMO pas in 2007 is ingevoerd.

Blij met hulp bij Wmo-klus

De invoering van de Wmo betekende flinke aanpassingen bij 56 Gelderse gemeenten en maatschappelijke partners. Gemeenten moesten hun maatschappelijke ondersteuning vormgeven, van een tastbaar Wmo-loket tot abstracte 'sociale samenhang'.

De provincie ondersteunde hen de afgelopen 2 ½ jaar bij die opgave. Provinciaal Wmo-makelaar Nicolette Verkleij bezocht 47 Gelderse gemeenten. Zij koppelde vragen over de Wmo aan oplossingen, zoals beproefde methoden op wmogelderland.nl, advies van negen provinciale ondersteuningsinstellingen die zij vertegenwoordigde, of best practices.

Eenheid, kennis, geld

'Ik merkte dat gemeenten hun Wmo-taken onderdeel voor onderdeel op orde

brenge', zegt Verkleij, terugblikkend nu haar taak erop zit. 'De provincie haakte daarop in met organiserend vermogen, bovenlokale projecten, kennisuitwisseling en subsidies'. Lag de focus eerst op huishoudelijke zorg, in 2008 gingen gemeenten aan de slag met Wmo-loket, burgerraadpleging, cliëntgroepen en steun voor mantelzorgers. 'De provincie investeerde in ontwikkeling van digitale loketten, stelde advies van Zorgbelang Gelderland beschikbaar, en stelde een adviseur informele zorg aan, die 27 gemeenten verder hielp.'

Samenhang

In 2009 begon men aan het versterken van 'sociale samenhang'. Hoe laat je burgers naar elkaar omzien en iedereen meedoen: jong of oud, (ex-)verslaafd of beperkt? Pioniers voerden met provinci-

ale subsidie interessante pilots uit over sociale samenhang. Ook in 2010 en 2011 zullen gemeenten nog vragen over 'sociale samenhang' hebben, want het is ingewikkeld', merkt de Wmo-makelaar. Gemeenten waardeerden de aanpak met een wandelende vraagbaak zoals de adviseur voor thema mantelzorg die graag werd geraadpleegd, leerde Verkleij met een telefonische terugblik. Waardering betrof ook de aanpak met een Wmo-makelaar. Alle ervaring en kennis over de toepassing van de Wmo zal ook de komende jaren beschikbaar zijn via de ondersteuningsinstellingen zoals Spectrum en Zorgbelang Gelderland.

Meer informatie

Ben Lampe T. (026) 359 92 92
b.lampe@prv.gelderland.nl
www.wmogelderland.nl

Wat is de sociale conditie van Gelderland?

Wist u dat de Achterhoek en de Steden-driehoek de sterkst vergrijsde regio's in Gelderland zijn? Dat Nijmegen relatief de meeste sociale huurwoningen heeft en dat Zutphen 1.500 eenouderhuishouders telt? Het staat in de online Sociale Atlas van Gelderland. Daarmee kan je verfijnd zoeken, grafieken of tabellen maken, én vergelijken.

Sinds 1 december is de Sociale Atlas nieuwe stijl online. 'Hiermee wordt het een stuk makkelijker om te zien hoe het is gesteld met onze sociale conditie', vindt provinciaal kennismanager Kees van der Wal. 'Dat is handig voor beleidsmedewerkers, bestuurders en maatschappelijke instellingen.' Onderzoeker Alfons Bloemberg van de provincie

vertelt: 'Cijfers kunnen ons vertellen hoe het in sociaal opzicht in Gelderland is gesteld. Daarom verzamelden we in de Sociale Atlas cijfers over thema's als bevolkingssamenstelling, leefbaarheid, onderwijs, jeugd, zorg, arbeid en inkomen, verenigingsleven en publieke uitgaven aan de sociale sector.'

Gebruiksmogelijkheden

In een eerdere versie waren zulke cijfers er ook. Maar nu kan de gebruiker naar wens onderwerpen, gebieden en perioden selecteren. En die gegevens kan je makkelijk vergelijken met andere gemeenten, de regio, of heel Gelderland. Bloemberg: 'Per thema, bijvoorbeeld 'arbeid en inkomen', kan je gedetailleerder verder zoeken op indicatoren,

zoals 'gemiddeld inkomen per inwoner' of 'aantal werkzoekenden onder 23 jaar'. Heb je afgebakend wat je wilt weten, dan kan je bijvoorbeeld een tabel, grafiek of kaart downloaden of afdrukken voor verdere analyse.'

De Sociale Atlas staat op www.gelderland.nl bij 'kaarten en cijfers' onder het thema 'welzijn en zorg'. De komende tijd worden nog enkele thema's en rapportages toegevoegd. De provincie leert graag van de ervaringen van gebruikers van de Sociale Atlas. Suggesties zijn welkom.

Meer informatie

Kees van der Wal, T (026) 359 92 45
k.vander.wal@prv.gelderland.nl

DUURZAAMHEID

Duurzaam inkopen is haalbaar en uitdagend

Vanaf 2010 moet driekwart van de inkoop van lagere overheden duurzaam zijn. Duurzaam is niet alleen iets dat lang meegaat en zuiniger is dan het gangbare. Ook productie en transport moeten duurzaam zijn. Hoe weet je dat als er géén keurmerk op zit? De provincie zoekt samen met COS Gelderland en gemeenten naar de sleutel tot echt duurzaam inkopen.

'Koffie- en chocoladekeurmerken spreken voor zich', vertelt Moniek Kamm van COS Gelderland. 'Maar het kan lastiger zijn om uit te zoeken welk natuurstenen bestratingmateriaal zonder kinderarbeid is gewonnen, of in welk drukwerk geen 'fout hout' is verwerkt. Duurzaamheidscriteria gaan vaak over het product zelf en minder over het productieproces.'

Grote afnemers

Dat geldt ook voor bijvoorbeeld beleggingen en bedrijfskleding. Inkoopers kunnen moeilijk ter plekke gaan controleren of het proces deugt volgens internationale normen voor arbeid. Kamm: 'Maar gemeenten en scholen zijn grote afnemers. Hun vraag kan de verkrijgbaarheid van duurzame producten positief beïnvloeden. En er is meer duurzaam aanbod dan je denkt. Wij begeleiden gemeenten bij 'mondiaal' duurzaam inkopen, en geven

Duurzame mode was te zien in het provinciehuis tijdens de Dag van de Duurzaamheid (09-09-'09)

leveranciers tips voor een transparantere keten van productie tot levering.' Ook weet COS meer over duurzame eisen en aanbestedingsregels. 'Is Max Havelaar een merk dat je niet mag voortrekken, of een keurmerk dat je mag eisen? Over je speelruimte in aanbesteding is kennis en jurisprudentie beschikbaar.'

22 januari

De provincie Gelderland wil met 100 procent duurzame inkoop graag voorloper

worden onder provincies. Op 22 januari organiseert de provincie een informatieve dag over duurzaam inkopen voor Gelderse gemeenten. Acht gemeenten proberen al met begeleiding van COS Gelderland duurzamer in te kopen, of zelfs Fair Trade gemeente te worden.

Meer informatie

Wiet Kapitz, T (026) 359 93 00
i.kapitz@prv.gelderland.nl

Hulp bij opdrachtgeverschap aan bibliotheken

Slimme gemeenten zetten basisbibliotheken in voor ambities op het gebied van cultuur, onderwijs en sociale samenhang. Dat vindt de provincie Gelderland. De provincie geeft ondersteuning aan gemeenten die goed gefundeerd willen afwegen welke diensten zij als opdrachtgever van hun bibliotheek verwachten.

‘Wie nog denkt dat de bibliotheek vooral boeken uitleent, laat kansen liggen’, legt programmamanager Angélique van Betten van de Samenwerkende Gelderse Bibliotheken uit. ‘Bibliotheken treden graag met gemeenten in overleg over wat zij kunnen bieden en wat gemeenten van hen verwachten.’ Want dat is best even een klus om uit te zoeken. Van Betten: ‘Er zijn in het nieuwe bibliotheekstelsel 22 basisbibliotheken voor de 56 gemeenten in Gelderland. Veel gemeenten moeten dus met andere gemeenten afstemmen wat zij samen van de bibliotheek willen.’

Kiezen

Bibliotheken bieden desgewenst deskundigheid over informatiebron-

nen en mediawijsheid, buitenschoolse programma's, een sociale en culturele ontmoetingsplek, onderwijsondersteuning en databasebeheer zoals een digitaal Wmo-loket. Gemeenten mogen kiezen. Advies en hulp bij opdrachtgeverschap aan bibliotheken kan daarbij handig zijn, en in Rivierenland gebeurt dat al in een pilot. ‘Gemeenten hier wilden samen goede bibliotheekvoorzieningen voor het Rivierengebied, met één subsidieverordening’, vertelt penvoerder Karin Eetgerink namens de 11 gemeenten. Bibliotheekdirecteur Marianne Bakker-Otten van Bibliotheek Rivierenland: ‘De gemeenten besloten: één bibliotheek, één pasje, één systeem en één tarief.’

Basis en extra

Maar wat willen die gemeenten inhoudelijk gedaan krijgen voor dat tarief? Eetgerink: ‘We onderzoeken wat minimaal in het basispakket moet en leren over de extra's: Wmo-taken, leesbevordering, cultuur, leefbaarheid en brede schooldiensten. Daaruit moeten we optimaal kiezen.’ Naast basisdiensten

De bibliotheek kan bijvoorbeeld scholen ondersteunen

en extra's geeft de pilot ook antwoorden over huisvesting of bibliobus, en de multifunctionele inzet van personeel en ruimte. Voor Marianne Bakker-Otten als bibliotheekdirecteur levert het proces straks een duidelijk productenboek met bijbehorende productbegroting. ‘Zo weten we wat ons te doen staat. Dat geeft de bibliotheek met haar personeel en dienstverlening ook bestaanszekerheid.’

Meer informatie

Rob Bögels, T (026) 359 93 10
r.bogels@prv.gelderland.nl

B-Fit landt op scholen in Gelderland

Eén op de acht Nederlandse kinderen heeft overgewicht en dat aandeel groeit. De provincie Gelderland vroeg daarom de Gelderse Sport Federatie (GSF) een sportief en gezond 'keuzemenu' samen te stellen voor gemeenten en scholen om overgewicht te voorkomen. Zo kunnen zij makkelijker iets tegen deze tendens doen, zonder zelf het wiel te hoeven uitvinden. ‘B-Fit stelt peuterspeelzalen en scholen in staat om kinderen tussen 2 en 15 jaar een gezondere leefstijl bij te brengen’, vertelt Ilse Thijssen van de GSF.

Keuzemogelijkheden

Thijssen: ‘B-Fit biedt een reeks keuze mogelijkheden voor leerlingen, ouders en docenten. Bijvoorbeeld twee keer per jaar een fit-test voor leerlingen, lespakketten over voeding en bewegen, vijf beweegmomenten voor leerlingen per week en workshops voor ouders. Maatwerk is mogelijk, zoals bewegen in de schoolpauze, of na schooltijd op het

schoolplein. En mét of zonder inzet van lokale partijen zoals sportaanbieders.’ Een B-Fitconsulent begeleidt het programma. ‘Is het ingebed in de organisatie, dan kan de school zelfstandig verder.’ Tot in 2010 geldt een korting op het B-Fitpakket, mogelijk gemaakt door de provincie Gelderland, Menzis, Stichting OhraNuts en het Ministerie van VWS. Daarnaast onderzoekt TNO of B-Fit leidt tot de gewenste resultaten bij leerlingen, ouders en docenten.

Betrokkenheid

De regio Noord Veluwe ging dit najaar van start. John Prein van de regio Noord Veluwe: ‘De betrokkenheid is groot, bleek bij de kick off. Op alle vijftien scholen kwam een wethouder, ouders hielpen bij de fit-test en kinderen sportten enthousiast.’ Scholen die niet meedoen kunnen alsnog het onderdeel ‘Lekker Fit’ krijgen, met een wekelijks beweegmoment en

Op de Noord-Veluwse scholen gingen de kinderen enthousiast van start met B-fit.

werkboekje. ‘En kinderen die al overgewicht hebben, coachen we via een aanvullend project ‘Sportiever’ richting een gezondere leefstijl.’ bijgewoond.

Meer informatie

Rob Verhoeven, T (026) 359 92 34
r.verhoeven@prv.gelderland.nl
www.gelderlandb-fit.nl

Sociale projecten regio's handig in bladerbestand

DGelderland telt heel wat initiatieven waarmee gemeenten en instellingen de sociale situatie in hun gebied versterken. Van zaalvoetbalprojecten in achterstandswijken, tot digitale sociale kaarten en ondersteuning van vrijwilligers. Veel projecten, met name die een antwoord geven op bovenlokale vraagstukken, zijn door meerdere gemeenten in regionaal verband opgepakt.

De projecten uit de periode 2005 tot en met 2008 waarbij de provincie Gelderland gemeenten of instellingen heeft ondersteund, zijn per Gelderse regio gebundeld in een handig pdf-bestand. Zo zijn de ervaringen voor instellingen en gemeenten makkelijk te raadplegen. Van elk project is er een beschrijving met plaats en periode, initiatiefnemers en contactpersonen. Bij grotere projecten staan de resultaten erbij. De projecten zijn te vinden op de site www.gelderland.nl, bij het thema 'Welzijn en zorg'.

Meer informatie

Lieve Krebbers, T (026) 359 93 37
l.krebbers@prv.gelderland.nl

Manifestatie met excursies woon-servicegebieden

Owoonservicegebieden zijn er in soorten en maten, maar hebben gemeen dat je er alles vindt rondom wonen, welzijn en zorg. Tijdens de jaarlijkse manifestatie van het Gelderse programma 'Thuisgeven in Gelderland' (voorheen Ontgroening en Vergrijzing) kunnen belangstellende beleidsmakers, bestuurders en professionals zich uitgebreid informeren, én een beetje de kunst afkijken.

De manifestatie op 4 februari 2010 in Congrescentrum Papendal belicht drie uiteenlopende voorbeelden van woonservicegebieden in Gelderland: Heumen (gemeente met kleine

Minster Andre Rouvoet van Jeugd en Gezin huldigde op 18 november in een samen met gedeputeerde Hans Esmeijer de winnaars van de Gelderse Jeugdzorg Award. David Gerritsen, straathoekwerker in Arnhem-zuid en vrijwilligerster Anja van Espelo uit Ermelo werden in een afgeladen Luxor Live in Arnhem door hun enthousiaste achterban toegejuicht.

kernen), Zutphen (middelgrote gemeente) en Arnhem (grote gemeente). Zo komen veel verschillende aspecten aan bod. 's Ochtends zijn er inleidingen over de drie servicegebieden, interactieve workshops, en een bespreking van de opvallendste bevindingen. Nieuw zijn de excursies naar de besproken woonservicegebieden die 's middags op het programma staan. Binnenkort verschijnt de special 'Het Woon-servicegebied', waarin vast een kijkje wordt gegund in de drie woonservicegebieden van 4 februari. Hierin staat ook hoe u aan te melden.

Meer informatie

Secretariaat programma
 Thuisgeven in Gelderland,
 T (026) 359 93 12

Wmo-werkplaats

Cursus cliëntondersteuning nieuwe stijl voor gemeenteambtenaren in 8 bijeenkomsten
 15 december: introductiebijeenkomst
 7 januari startbijeenkomst
 Van 14:00 tot 17:00 uur
 Prof. Molkenboerstraat 3
 Nijmegen

Meer informatie

p.saltet@prv.gelderland.nl
 T (026) 359 92 66

Gld. sociaal is een uitgave van de provincie Gelderland. Deze nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar. Voor aanmelden, wijzigen en opzeggen van gratis abonnementen: sociaal@prv.gelderland.nl

Provincie Gelderland

T (026) 359 90 00
 Postbus 9090
 Markt 11
 6800 GX Arnhem
www.gelderland.nl

Provincie Gelderland, dichterbij dan je denkt